

Δήμητρα Θεοδωρακοπούλου

Ο ΤΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΚΕΝΟΥ

“...a mortal thought must descend into the darkest depths of the original source
in order to see a star at midday...”

Τρόμος του κενού ή αλλιώς *horror vacui*, και με αυτόν τον όρο θα τον συναντήσουμε στη φυσική, στις τέχνες, σε πρωτοποριακά κινήματα, ή και σε θεωρητικά ρεύματα σκέψης.

Στην φυσική ως κενό ορίζεται η απόλυτη απουσία ύλης σε μια περιοχή του χώρου και κατά την αρχική διατύπωση του Αριστοτέλη, η φύση απεχθάνεται το κενό και γι' αυτό ακριβώς άδειοι χώροι πάντα προσπαθούν να γεμίσουν με αέρια ή υγρά. Το αντίθετο του κενού, καλείται πλήρες (*plenum*).

Ορισμένοι αρχαίοι έλληνες φιλόσοφοι ήταν απρόθυμοι να αποδεχτούν τη δυνατότητα ύπαρξης του κενού, καθώς το ταύτιζαν με το "μη ον" και θεωρούσαν ότι ο ισχυρισμός "υπάρχει κενό", δηλαδή "υπάρχει μη ον" εμπεριέχει μια αντίφαση. Ο Πλάτων έβρισκε την ιδέα του κενού αδιανόητη. Πίστευε ότι όλα τα φυσικά αντικείμενα ήταν πραγματώσεις ενός αφηρημένου Πλατωνικού Ιδεώδους, και αδυνατούσε να φανταστεί ένα πρότυπο "ιδεώδες" του κενού. Παρομοίως, ο Αριστοτέλης θεωρούσε τη δημιουργία κενού αδύνατη - το "τίποτα" δεν θα μπορούσε να είναι "κάτι".

Στις τέχνες, ο τρόμος του κενού –το *horror vacui*- περιγράφει το φόβο για τους άδειους, τους κενούς χώρους και παραπέμπει στο γέμισμα μιας ολόκληρης επιφάνειας ενός έργου με λεπτομέρειες. Αφορά στην άρνηση να υπάρξει και το παραμικρό σημείο του καμβά (όταν μιλάμε για ζωγραφική) κενό, άδειο. Είναι ενδιαφέρον πως αυτή η τεχνοτροπία που είναι χαρακτηριστική στην Brut Art (Ωμή Τέχνη) / Outsider Art (Περιθωριακή Τέχνη) συνδέθηκε αρχικά με τα έργα ψυχωσικών και εγκλειστών σε ψυχιατρικά ιδρύματα στις αρχές περίπου του 20ου αιώνα. Το ενδιαφέρον βέβαια για τα έργα των ψυχωσικών έχει ξεκινήσει ήδη από το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα σε επίπεδο όμως διαγνωστικής ερμηνείας της ζωγραφικής τους γλώσσας. Ψυχαναλυτικές οπτικές αναγνωρίζουν στον τρόπο του κενού την έκφραση ενός ψυχωτικού άγχους. Το γέμισμα των κενών έρχεται από ένα κατακεραματισμένο εγώ - αυτό του ασθενούς- για να υποδηλώσει τόσο τον τρόπο μπροστά στην αδυναμία συσχέτισης του εαυτού του με τον γύρω κόσμο που οπισθοχωρεί και αδειάζει όσο και την ανάγκη σύνθεσης αυτού του αποδιοργανωμένου εγώ.

Τρόμος και κενό επομένως, δύο έννοιες που συχνά εκφράζονται στο πλαίσιο της ψυχοθεραπείας μέσα σε φόρτιση και ένταση καθώς έρχονται να περιγράψουν είτε μια γενικευμένη κατάσταση άγχους, ένα καταθλιπτικό τοπίο, ή και μια ψυχωσική θέση καλώντας άμεσα ή έμμεσα σε βοήθεια, σε απομάκρυνση της έντονης δυσφορίας, της μοναξιάς, της αίσθησης απώλειας και αβοηθητότητας που ανακινείται. Φέροντας μια αρνητική χροιά περιγράφουν την δυσάρεστη ψυχική συνθήκη που «απρόσκλητα» έρχεται να διαταράξει την ομαλότητα, τη σταθερότητα ή και, λειτουργικότητα του ατόμου που πλέον αναζητά τρόπο «επιστροφής» στην προηγούμενη, οικεία του θέση στον κόσμο, στην πραγματικότητά του, στη σχέση με τον εαυτό του και τους άλλους.

Ωστόσο, τι είναι αυτό το κενό που φαίνεται να απειλεί και ποιος είναι αυτός ο τρόμος που επιφέρει την αγωνιώδη έκκληση για απομάκρυνσή και αποκατάσταση όλων εκείνων των δυσάρεστων αισθημάτων που μαζί με αυτόν αναδύονται;

Ο τρόμος: Μια ταραχή που φαίνεται να αναδύεται από τα θεμέλια της ψυχικής δομής, τη βάση του είναι. Πρωτόγνωρη, πρωτογονική. Ταράσσει και δονεί καθετί εγκαταστημένο και θεμελιακό. Στην πορεία μιας θεραπείας υπάρχει η στιγμή μιας ταραχής που κινεί και μετακινεί. Και είναι αυτή η κίνηση που είτε φέρει μια αλλαγή είτε επαναανοηματοδοτεί το ήδη γνωστό και οικείο, το ασφαλές «επιτρέποντας» πλέον στην απώλεια ή και στη στέρηση να εμπεριέχονται εναρμονισμένα σε αυτό.

Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε λοιπόν, πως σε ένα βαθμό ο τρόμος ίσως και να συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για αυτή την πρωταρχική κίνηση, μια κίνηση που αφορά στη σχέση του ανθρώπου με τον εαυτό του και τα πράγματα -προς εαυτόν και προς άλλον- και που μέσα σε αυτή την εμπειρία της διανοίγεται η δυνατότητά του να κινηθεί αλλά και να δια- ταραχθεί.

Ωστόσο, ο άνθρωπος, η ανθρώπινη ύπαρξη χαρακτηρίζεται σε ένα βαθμό από μια ανικανότητα / αδυναμία να «εγκαταλείψει» αυτό που ήδη έχει, να μετακινηθεί «αφήνοντας» πίσω το οικείο «σπίτι» του. Ο Heidegger αναγνωρίζοντας το στοιχείο αυτό τονίζει πως μόνο μπροστά στον κίνδυνο να περιληφθεί ο άνθρωπος από τρόπο ανακαλύπτει τη χαρά της έκπληξης -της μετακίνησης εκείνης που με έναν τρόπο «ξυπνά» το είναι (in a wakeful manner). Καταλήγει να μιλά για το άνοιγμα στη στιγμή όπου τίποτε δεν έχει σημασία πια, όπου τίποτε δεν προσφέρεται ως κράτημα, ως σταθερά, ως κάτι με το οποίο ο άνθρωπος μπορεί να «γεμίσει».

Κλινικό περιστατικό: Ο Γ., 20 ετών, Ελληνο – αιγύπτιος από το Κάιρο, βρίσκεται στην Ελλάδα από τα 13 του διαμένοντας με οικογενειακό φίλο που έχει αναλάβει και την κηδεμονία του. Ο πατέρας του έχει πεθάνει ενώ η μητέρα του παραμένει στην Αίγυπτο. Αυτή σύμφωνα με τον Γ.

πάσχει από χρόνια κατάθλιψη. Στο Κάιρο βρίσκεται και η ετεροθαλής αδελφή του (Αιγυπτία) με την οικογένειά της.

Ο Γ. χρήστης ουσιών από την ηλικία των 14 περίπου, εκτίει ποιή φυλάκισης τα τελευταία 2 χρόνια. Αναζητά τον τρόπο, προσπαθεί να φανταστεί την εικόνα του μπροστά σε δυσκολίες και πιέσεις. Αναγνωρίζει πως έως τώρα διαχειριζόταν τις εντάσεις, τις συγκρούσεις, την πίεση μέσα από τη χρήση. Σε αυτήν κατέφευγε. Δεν ξέρει αλλιώς. Τρόμος μπροστά στη συνειδητοποίηση ότι πλέον δεν έχει τίποτε. Κανένα σημείο αναφοράς. Καμία «σανίδα σωτηρίας». Η επικείμενη κοινωνική του επάνοδος αναδύει έντονο άγχος. Πανικοβάλλεται. Νοητικά αντιλαμβάνεται τις άπειρες επιλογές. Συναισθηματικά και φαντασιακά σχετίζεται με μια. Αυτήν που γνωρίζει. Αυτήν που τα τελευταία 4 χρόνια (περίοδος χρήσης) ήταν η μοναδική του σταθερά. Περιστρέφεται σα βούρα γύρω από όσα την περιέβαλαν. Προσωπικές και κοινωνικές σχέσεις, δραστηριότητες, εργασία, διαχείριση χρόνου, επιθυμίες. Όλα σε συνάρτηση και αναφορά με τη χρήση.

Μπροστά στη θέαση ενός εαυτού απογυμνωμένου από μια διαφορετική εμπειρία γαντζώνεται / παλινδρομεί στη συναισθηματική ασφάλεια της ουσίας ενώ εκφράζει μια κίνηση και προς την ίδια την φυλακή. Σταδιακά αποφεύγει τις εβδομαδιαίες συνεδρίες του, εμπλέκεται σε εσωτερικούς καβγάδες και εντάσεις, «παρατείνει» την φυλάκισή του μέσα από πειθαρχικά παραπτώματα που του στερούν και τη δυνατότητα χρήσης της άδειάς του. Φαίνεται ο Γ. να αγκιστρώνεται από μια άλλη σταθερά, την ίδια τη φυλακή, καθώς αυτή, στην στιγμή του τρόμου του έρχεται με ένα τρόπο να τον καθησυχάσει, να του εξασφαλίσει μια άλλη σταθερότητα, να τον απομακρύνει από τον κίνδυνο μιας έκθεσης στο άπειρο. Καταλήγει στην διακοπή της θεραπευτικής βάζοντας ο ίδιος ένα τέλος στον τρόπο που αναδύθηκε και «γεμίζοντας» με έναν τρόπο το τρεμάμενο έδαφος του κενού της απουσίας και της απώλειας των μέχρι τότε σταθερών αναφορών του.

Το κενό: Ο κενός χώρος, το κενό βλέμμα. Και στα δυο κοινό χαρακτηριστικό η απουσία κάθε σημείου αναφοράς ή / και στήριξης (μια απουσία, ένα άδειασμα). Ο τρόμος του κενού. Και ταυτόχρονα η υποβόσκουσα αίσθηση ότι αυτό το κενό είναι ο τόπος όπου όλα εμπεριέχονται, ο χώρος των άπειρων δυνατοτήτων αλλά και του τίποτα.

Ο Heidegger στις διαλέξεις του το ακαδημαϊκό έτος 1929 / 30 (με θέμα: Οι Θεμελιώδεις Αρχές της Μεταφυσικής) καλεί το ακροατήριό του να «βουτήξει» μέσα στο κενό και να αφουγκραστεί το θεμελιώδη ήχο της ύπαρξης. Να αφεθεί μέσα στην άβυσσο του *dasein* όπου τίποτε δε συμβαίνει και να κυριαρχηθεί από τον τρόπο του κενού. Επιμένει σε μια παραμονή στον τρόπο καθώς μέσα από αυτόν σημειώνει, έρχεται η εξοικείωση με το Τίποτα που με τη σειρά του αναδύει και το πρωταρχικό μεταφυσικό ερώτημα «Γιατί να υπάρχει κάτι (Something) και όχι,

τίποτα? (Nothing)». Προτρέπει στην αποδοχή του Τίποτα ως άσκηση της τέχνης να παραμένει κανείς άδειος (empty). Το πώς, έρχεται μέσα από το Gelassenheit , το άφημα, τη συμφωνία για το Είναι να συμβεί και να εναρμονιστεί αφήνοντας τον εαυτό του να υπάρξει μέσα σε αυτό.

Αναγνωρίζει μια εγγύτητα ανάμεσα σε αυτό που ονομάζει “being possible” και στο “nothingness” και επισημαίνει πως ακριβώς μέσα σε αυτήν φανερώνεται και η ανοιχτή σχέση του είναι με τον κόσμο (worldrelation) την οποία ορίζει και ως “worldcreating”.

Θεραπευτικά θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε πως η αναγνώριση της παραπάνω σχέσης φέρει εντός της και μια έκπληξη που δυνητικά διανοίγει χώρο για μια ελευθερία, για μια αφύπνιση του ανθρώπου μπροστά στη δυνατότητά να δημιουργήσει και να πράξει. Ότι για τον Κορνήλιο Καστοριάδη συνιστά ζητούμενο τόσο για την ανθρώπινη ύπαρξη όσο και στόχο για την ψυχανάλυση. Επισημαίνει παρόλα αυτά πως η ρίζα αυτής της δημιουργίας είναι χαοτική. “Τα πάντα οφείλουν να αναδυθούν από το κενό, το είναι επέρχεται από το ουσιώδες μη-είναι του κενού” σημειώνει ο Καστοριάδης.

Κλινικό περιστατικό: Ο Μ., 20 ετών, Κούρδος από τη Συρία έρχεται στην Ελλάδα πριν 2 χρόνια. Οικονομική ανέχεια, περιορισμένη ελπίδα για το μέλλον και ένας χωρισμός από τον οποίο θέλει να ξεφύγει, να ξεχάσει, τον οδηγούν στην απόφαση να εγκαταλείψει τη χώρα. Στην Αθήνα διαμένει με άλλους ομοεθνείς του και εργάζεται σε οικοδομές. Νιώθει πως εκείνοι τον υποτιμούν και τον περιπαίζουν. Σε καθημερινή βάση του υπενθυμίζουν πόσο τον έχουν βοηθήσει και πόσο υποχρεωμένος πρέπει να νιώθει απέναντί τους. Πολύ σύντομα εγκαταλείπει το σπίτι και καταφεύγει στο δρόμο. Βρίσκει ένα πρόχειρο κατάλυμα και διαμένει εκεί. Δεν βρίσκει εργασία. Συναντά την ηρωίνη. Αμέσως περνά στη χρήση. Από εκεί και πέρα η καθημερινότητά του οργανώνεται μέσα από την επιδίωξη κάλυψης της ανάγκης του για χρήση. Δεν σκέφτεται, δεν ανησυχεί για τίποτε πέρα από τη χρήση, δεν αισθάνεται. Διακόπτει την επικοινωνία με το σπίτι και την οικογένειά του.

Στο παρόν, έντονο αίσθημα άγχους και αγωνίας τον οδηγούν να ζητήσει βοήθεια. Νιώθει ανίκανος να αντιμετωπίσει την πραγματικότητά του. Αναζητά τα «χρόνια που έχασε», τον χρόνο που έχασε. Βιώνει έντονα την απουσία της οικογένειάς του με την οποία όμως ντρέπεται να επικοινωνήσει. Αντιμετωπίζει τα δύο χρόνια στην Ελλάδα και στη χρήση ως μια «τρύπα» στη ζωή του γεμισμένη από την ηρωίνη και την αναζήτησή της. Αυτό - κατηγορίες, αισθήματα ενοχής και αποτυχίας, γενικευμένη ανηδονία.

Ο ίδιος νιώθει πως έχει μπροστά του ένα τίποτα. Ένα κενό στα δυο χρόνια χρήσης, ένα κενό και στο παρόν που βιώνει καθημερινά. Αυτό το κενό, μέσα στο οποίο ο ίδιος νιώθει να αιωρείται, και που δεν βλέπει τίποτα ικανό να τον κρατήσει καθώς «όλα είναι ρευστά, γλιστράνε μέσα

από τα δάχτυλά μου» όπως χαρακτηριστικά λέει, έρχεται και επανέρχεται στη θεραπευτική συνομιλία.

Φαίνεται, κλινικά τουλάχιστον και μέσα από τα δύο παραπάνω περιστατικά, πως η παρουσία του κενού και η επακόλουθη έλευση του τρόμου που φέρει η αίσθηση βυθίσματος μέσα σε αυτό, η αχανής έκτασή του και η απουσία κρατήματος, βιώνονται από τον θεραπευόμενο ως εμπόδιο στην προσπάθεια του να οργανωθεί στο παρόν και καταλήγει να ζητά βοήθεια. Βέβαια, ας σημειώσουμε πως τόσο για τον Γ. όσο και για τον Μ. αυτό το κενό τους ακολουθεί ήδη από παλιά, μέσα από τη σχέση τους με την ίδια τη χρήση. Εισέρχονται στη χρήση που είναι έτσι κι αλλιώς κενή νοήματος και βγαίνοντας από αυτήν βρίσκονται ξανά στο κενό. Ο Γ. κυριεύεται από τρόμο, επιθυμεί να «ξεφύγει» από αυτό το Τίποτα του Heidegger, να παραμείνει το λιγότερο δυνατό μέσα σε αυτό, να γεμίσει το άδειο. Ο Μ. βυθίζεται στην ίδια την εμπειρία του κενού και αφήνεται να αφουγκραστεί τη δίνη του («κάθε μέρα σαν να είμαι μέσα σε όνειρο», «δεν υπάρχει τίποτα για μένα», « ψάχνω να βρω κάτι έτσι στα τυφλά, στο σκοτάδι ...δεν ξέρω τι»). Ο Γ. μέσα στον τρόπο της απώλειας έρχεται αντιμέτωπος με έναν εαυτό που αναρωτιέται «τι μπορώ να κάνω», «τι θέλω να είμαι», «τι να αφήσω», «είμαι ικανός;», «θα τα καταφέρω;». Και αυτές τις επάλληλες ερωτήσεις του είναι του τώρα δεν τις αντέχει. Ο Μ. βιώνει το τώρα / τον χρόνο ως ένα αφανισμένο παρόν όπου το παρελθόν , μέσα από την απώλειά του, αναγνωρίζεται και σιγά σιγά επανανοηματοδοτείται (αναγνωρίζει πως η αίσθηση του «δεν υπάρχει τίποτα» τον ακολουθεί ήδη από τη Συρία. Θυμάται τις δυσκολίες που ως Κούρδος, στην ίδια του τη χώρα, έπρεπε να αντιμετωπίσει τόσο στην πρόσβασή του στην εκπαίδευση όσο και στην αναζήτηση εργασίας. Θυμάται το λόγο που εγκατέλειψε την πατρίδα του (« να μπορώ να λέω ελεύθερα ποιος είμαι»).

Κατά τη θεραπευτική διαδικασία και μέσα στο σταθερό και ασφαλές πλαίσιο συνάντησης θεραπευτή – θεραπευόμενου, πόσο άραγε το κάλεσμα του Heidegger για «βουτιά» στην άβυσσο του *dasein* μπορεί να αφορά στην κίνηση / μετακίνηση του θεραπευόμενου; Ο Heidegger φαίνεται να απευθύνεται προκαλώντας σε «ελεύθερη κατάδυση» μάλλον όσους βρίσκονται έξω από αυτό, όσους κατοικούν σε έναν άλλο τόπο. Υπάρχει μια ηρωική γενναιότητα στο σάλπισμα του που, διατηρώ τις επιφυλάξεις μου, για τον χώρο που μπορεί να έχει στη θεραπεία και την απεύθυνση στον άνθρωπο που νιώθει ήδη ανήμπορος και εγκαταλελειμμένος μέσα σε αυτό.

Το ερώτημα που προκύπτει αφορά επομένως στον τρόπο με τον οποίο το θεραπευτικό πλαίσιο και η θεραπευτική συνομιλία μπορεί να φωτίσει την εμπειρία της ίδιας της ύπαρξης στη στιγμή της αγωνιώδους της μετεώρισης στο τρομακτικό κενό δίχως σαλπίσματα και παραγγέλματα.

Το σκοτεινό δωμάτιο ή το κρυφό στο δάσος / στο ύπαιθρο τη νύχτα είναι ένα από τα παιχνίδια που σε νεαρή ηλικία τα παιδιά συχνά επιδιώκουν να παίζουν. Παρά το γεγονός της παρουσίας του άλλου, της βεβαιότητας του συνανήκειν στο χώρο και τον χρόνο, ο φόβος, η έξαψη, το αβέβαιο, το μη γνώριμο, η αίσθηση του απροστάτευτου, του αναπάντεχου αλλά και της έκπληξης είναι συναισθήματα που πλησιάζουν σε ότι μπορεί να βιώνεται κατά το *homo vacui*. Τα παιδιά όμως αφήνονται στην εξερεύνηση, σε μια περιπλάνηση χωρίς να ξέρουν ακριβώς τον τρόπο. Ψηλαφώντας στα σκοτεινά.

Θα μπορούσε επομένως η περιπλάνηση περισσότερο παρά η «βουτιά» στο κενό, στο αβυσσώδες σκοτάδι να είναι και το κάλεσμα του θεραπευτή για μια διερεύνηση δίχως χάρτη και πυξίδα -οτιδήποτε μπορεί να βγάξει από τον γνώριμο οικείο δρόμο και να αφήνει ανοιχτή τη δυνατότητα συνάντησης με μια νέα εμπειρία ύπαρξης του είναι μέσα από το Τίποτα;

Αυτή την έννοια της περιπλάνησης (*derive*) συναντάμε σε κείμενα του Guy Debord ως μέθοδο αντίδρασης στο αδιέξοδο της ζωής στην πόλη. Περιγράφεται σαν μια τεχνική μεταβατικού περάσματος μέσα από διάφορες ατμόσφαιρες, μια απόπειρα προσανατολισμού ελλείψει οποιονδήποτε πρακτικών θεωρήσεων. Σαν ένα είδος ελεύθερου συνειρμού με όρους βέβαια χωροταξικούς, μια περιπλάνηση μέσα από συνεχόμενα ρεύματα, σταθερά σημεία και δίνες οι οποίες σθεναρά μπορούσαν να αποθαρρύνουν την είσοδο ή έξοδο από ορισμένες ζώνες. Υπήρχε κάτι παιγνιώδες και δημιουργικό που φαίνεται να καλούσε στην εμπειρία μιας διαφορετικής σχέσης με τα πράγματα και τον κόσμο.

«...Πρόκειται για έναν τρόπο θεραπείας. Αλλά όπως ακριβώς η ψυχανάλυση από μόνη της σχεδόν πάντα αντενδείκνυται, έτσι και η διαρκής περιπλάνηση είναι επικίνδυνη, στο μέτρο που το άτομο, έχοντας προχωρήσει υπερβολικά δίχως προφυλάξεις, απειλείται να εκραγεί, να διαμελιστεί, να διασπαστεί, να αποσυντεθεί» (Ιβάν Στσεγκλώφ) .

Στο θεραπευτικό πλαίσιο και μέσα στην ασφάλεια που ενδεχομένως παρέχει, ο θεραπευόμενος που βιώνει τον τρόπο και το κενό φαίνεται να ακολουθεί μια ανάλογη διαδρομή. Πέρασματα από διάφορες συναισθηματικές ατμόσφαιρες, στάσεις σε πεπερασμένα σημεία και αναφορές –του παρελθόντος-, στροβιλίσματα σε δίνες ανοίκειων εμπειριών, πτώσεις και μεταπτώσεις, μεταβάσεις μέσα από έναν λόγο που άλλοτε ακολουθεί μια συνειρμική ροή άλλοτε όχι. Η σταθερή παρουσία του θεραπευτή –συνοδοιπόρος σε ένα βαθμό- ίσως να είναι το κάλεσμα γι' αυτή την περιπλάνηση. Για μια γνωριμία και επίγνωση που διανοίγει την δυνατότητα παρουσίας και κατοίκησης και μέσα στο άδειο. Καταλήγοντας, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε πως πέρα και έξω από κάθε αρνητική χροιά, πέρα από την αρχική δυσφορία με την οποία κενό και τρόμος περιγράφεται από τον θεραπευόμενο, είναι αυτό που τελικά

αφυπνίζει, που ξεβολεύει και που δημιουργεί ζυμώσεις για μια διαφορετική σχέση με τον εαυτό και τα πράγματα. Και μπορεί η «κύηση» να είναι επώδυνη (αίσθηση απώλειας, αγωνίας, μοναξιάς, εγκατάλειψης), να ταράσσει και να τρομάζει ωστόσο αυτό το κενό, αυτός ο τρόμος φαίνεται να είναι η προϋπόθεση για μια πιο ανοιχτή και ίσως, πιο ελεύθερη εμπειρία ύπαρξης μέσα στον κόσμο.

1 Safranski Rudiger, 1999. Martin Heidegger. Between Good and Evil. Harvard University Press

2 Γκυ Ντεμπορ. Τι είναι Λετρισμός. Ελεύθερος Τύπος, 1995

3 Βλ. όπως παραπάνω